

PRZEGLĄD DOKUMENTACYJNY LEŚNICTWA

opracowany przez

Zakład Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej

Instytutu Badawczego Leśnictwa

Rok 30

Warszawa 1979

Nr 4

Układ pozycji, zgodnie z dotychczasową praktyką, według międzynarodowej leśnej klasyfikacji oksfordzkiej, której symbole cyfrowe podane są nad tekstem każdego streszczenia.

1 CZYNNIKI ŚRODOWISKA, BIOLOGIA

88

181.3

IBL

Bublinec E.: Vplyv smreka na pôdu v zone jedl'obučin. **Wpływ świerka na glebę w strefie jodłobuczyn.** Lesnictvi 1978 R. 24 čis. 2 s. 119—136, 3 fot. 5 tab. bibliogr. 19 poz. rés. rez. sum. — Na tym samym siedlisku porównywano drzewostan bukowy, jodłowo-świerkowy, świerkowy. W pobieranych wiosną, latem i jesienią próbkach gleby badano pH, zawartość wapnia, potasu, fosforu i azotu. W świerczynie

stwierdzono więcej humusu, który miał jednocześnie niższe pH. W glebie świerczyny było więcej ogólnego azotu oraz dostępnego potasu i fosforu. Z badań wynika, że w monokulturze świerkowej I generacji na bogatym siedlisku nie zaznacza się wyraźne pogorszenie właściwości gleby. Korzystne lub niekorzystne zmiany występują w humusie i w przypowierzchniowej warstwie gleby. (S. K.)

2 HODOWLA LASU

89

232

IBL

Kleinschmit J.: Vergleichende Wurzeluntersuchungen an Fichtensämlingen und Fichtenstecklingen. **Badania porównawcze korzeni u sadzonek świerka z nasion i ze zrzewów.** Forstarchiv 1978 Jg 49 H. 4 s. 69—74, 3 tab. 10 wyk. bibliogr. 10 poz. sum. — Obserwacje przeprowadzono w RFN na 3-letnich szkółkowanych sadzonkach z nasion i z zrzewów. Sadzonki ze zrzewów przy tej samej wysokości miały mniej gałęzi 1

rzędu, a więcej 2 rzędu, więcej igieł, większą grubość w szyjce korzeniowej oraz ciężar świeżej i suchej masy, aniżeli sadzonki z nasion. W odniesieniu do korzeni różnice nie były istotne, jednak udział części nadziemnej u sadzonek z nasion w stosunku do korzeni był większy niż u sadzonek ze zrzewów. Sadzonki świerka ze zrzewów uznano za jakościowo lepsze. (W. B.)

90

232.11

IBL

Souček B.: Praktické poznatky z pěstování jedle Lowovy. **Praktyczne spostrze-**

żenia z zakresu hodowania jodły kalifornijskiej Lowa. Les. Pr. 1978 R.

57 nr 3 s. 128—130, 2 fot. 1 tab. — W Szkolnym gosp. leśnym Křtiny rośnie grupa (32 szt.) drzew jodły kalifornijskiej, odmiany Lowa. Mimo zaniedbań w okresie wojennym i powojennym drzewa rozwijają się dobrze i w wieku 43 lat osiągają wysokość do 26 m, a pierśnicę do 44 cm. Nie stwierdzono na nich żadnych szkód mrozowych (wcze-

śnie kończą wegetację) ani od owadów. Obradzanie rozpoczyna się w wieku 40 lat. Siewki przyrastają znacznie szybciej niż siewki jodły zwyczajnej. Drzewa jodły Lowa wykazują bardzo wysoką zdolność zablźniania ran i regeneracji złamanych wierzchołków.

(S. K.)

91

232.216 : 49

IBL

Pelíšek J.: Účinky těžkých mechanizačních prostředků na lesní půdy. **Oddziaływanie ciężkiego sprzętu mechanicznego na gleby leśne.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 1 s. 35—37, 1 tab. — Ciężkie maszyny stosowane w leśnictwie zwiększają niewątpliwie wydajność pracy, ale powodują w glebie leśnej wyraźne szkody. Polegają one przede wszystkim na ranieniu gleby ułatwiającym odpływ wody opadowej i po-

garszającym bilans wodny, oraz na jej zgniataniu, niszczącym naturalną porowatość i zmieniającym warunki cieplne. Regeneracja gleby uszkodzonej ciężkim sprzętem może wymagać nawet 5—8 lat. Stosowanie ciężkiego sprzętu w szkółkach prowadzi do zgniatania spodnich warstw gleby, co powoduje nadmierne gromadzenie się wody w warstwie wierzchniej.

(S. K.)

92

237.2 : 561.2

IBL

Pachučij V. V.: Dinamika radial'nogo prirosta sosnovych drevostoev osušenogo bolota. **Dynamika przyrostu grubości w drzewostanach sosnowych na osuszonym bagnie.** Les. Ž. 1978 nr 1 s. 15—18, 1 tab. 1 wyk. bibliogr. 4 poz. — Badano wpływ zabiegów odwadniających na przyrost grubości sosny. Podano sposób wykonania melioracji wodnych oraz metodykę prowadzenia ba-

dań i wykonania pomiarów. Stwierdzono, że odwodnienie spowodowało w pierwszym dziesięcioleciu zwiększenie przyrostu grubości o 464%. Założona sieć kanałów odwadniających funkcjonowała bez potrzeby renowacji przez ponad 40 lat, zabezpieczając w ciągu tego okresu korzystny dla drzewostanu układ stosunków wodnych.

(R. S.)

93

232.328

IBL

Göttsche D.: Vermehrung einheimischer Straucharten durch Wurzelschnittlinge. **Rozmnażanie rodzimych gatunków krzewów przez zrzesy korzeniowe.** Forstarchiv 1978 Jg 49 H. 2 s. 33—36, 1 fot. 4 tab. bibliogr. 1 poz. sum. — W Getyndze (RFN) prowadzone są badania nad hodowlą derenia, głogu, trzmieliny, ligustru, wiciokrzewu, tarniny, róży, bzów i kaliny ze zrzesów korzeniowych. Korzenie grubości 0,5—

1,0 cm pozyskiwano w lesie, cięto na zrzesy i ukorzeniano w szklarni przy zachowaniu odpowiednich warunków (temperatura, wilgotność i preparaty, np. Wurzelfix). Po 3 tygodniach następuje formowanie się pędów. Nie udało się jedynie ukorzeńić bzów (*Sambucus nigra* i *racemosa*). Podkreślono wysokie koszty i trudności przy tej metodzie rozmnażania.

(W. B.)

Neumann J., Hopfinger A.: Paletizace ve školkařském provozu. **Paletyzacja w praktyce szkółkarskiej.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 3 s. 122—124, 4 fot. — Przedstawiono praktyczne doświadczenia centralnej szkółki leśnej (17 ha) Červený Dvůr w nadl. Čeksy Krumlov (płd. Czechy). Szkółka używa plastikowych pojemników, mieszczących po ok. 120 szt. 3-letnich szkółkowanych sadzonek świerka. Na dno pojemnika da-

je się wkładkę o grub. 2—3 cm z molitanu (sztuczna gąbka), nasyconą wodą. Wyjmowane z gleby sadzonki bez sortowania ustawia się w pojemniku (ciężar pojemnika z sadzonkami — ok. 13 kg) i przewozi do adaptowanego magazynu o temp. 5° i wilg. powietrza 85—90%, a stąd wg zapotrzebowania — na uprawę. Udatność sadzenia takimi sadzonkami wynosiła prawie 100%.

(S. K.)

Chroust L.: K významu hustoty smrkových porostů. **O znaczeniu gęstości drzewostanów świerkowych.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 1 s. 25—29, 2 rys. 5 tab. — Rezultaty z powierzchni doświadczalnych, założonych przez różnych autorów w przeszłości, wskazują na konieczność różnego podejścia do więzby sadzenia i gęstości drzewostanów. Gęste młodniki mają wysoki zapas drewna, ale zapas ten stanowi głównie drob-

nica, droga w pozyskaniu, a obecnie nie wykorzystywana. W rzadszych uprawach szybciej uzyskuje się grubsze sortymenty. Na terenach z dużymi szkodami śniegowymi powinno się stosować rzadsze więzby i przerzedzanie, aby zwiększyć odporność drzewostanu. Również na terenach wodochronnych korzystniejsze jest mniejsze zagęszczenie drzewostanu.

(S. K.)

Charitonov G. A.: Gips — udobrenie lesnych počv. **Gips jako nawóz gleb leśnych.** Les. Choz. 1978 nr 11 s. 32—34, 5 tab. — Przedstawiono rezultaty badań nad efektywnością nawożenia gleby wapnem i gipsem Rozsiew wapna i gipsu we wszystkich warunkach glebowych Karpat powoduje spadek kwasowości całkowitej, a wzrost hydrolicznej. Okres działania gipsu wynosi 4—5 lat, wapna 5—6 lat (w glebach darniowo-bielicowatych okres ten jest krótszy). W drzewostanach świerko-

wych Karpat na większości gleb gipsowanie jest ok. dwukrotnie efektywniejsze od wapnowania i zwiększa przyrost o 33—100% (2,4—8 m³). Dla brzozy i jodły korzystniejsze jest wapnowanie (25—113%) niż gipsowanie (13—88%). Wapnowanie zwiększa przyrost u modrzewia europejskiego i buka o 14—70% (0,8—5,1 m³), natomiast oddziaływanie gipsu jest bardzo słabe, a na glebach brunatnych może być nawet szkodliwe.

(R. M.)

Kohán Š.: K problematike intenzivných spôsobov pestovania topol'ov v skupine lesných typov Ulmeto-Fraxinetum carpineum. **O problematyce intensywnych sposobów uprawy topoli w grupie typów Ulmeto-Fraxinetum carpi-**

neum. Las. Čas. 1978 R. 24 čis. 1 s. 3—17, 5 tab. bibliogr. 17 poz. rez. sum. Zsfg. — Na 4 powierzchniach badano topole odmian: I-214, robusta, gelrica, grandis, regenerata i serotina du Poitou w wieku 7—12 lat w więzbie od

4×4 do 10×8 m. Wyniki wskazują, że wzrost, produkcja i stan zdrowotny topól zależy od bilansu wodnego i przewiewności gleby, intensywności zabiegów agro- i biotechnicznych oraz więzby. Przyjmuje się, że przy 20-letniej

kolei rębu na wilgotniejszych siedliskach uzyska się przeciętny przyrost roczny 15—20 m³/ha, a na suchszych — 10—15 m³/ha w warunkach intensywnej uprawy. (S. K.)

98

283,1

IBL

Kozirackij L. A., Targonskij P. N.: Opyt razmnóżenija dikorastušćich jagodnikov. **Próby rozmnożenia dziko rosnących krzewinek owocowych.** Les. Choz. 1978 nr 10 s. 76—78. — Przedstawiono wyniki pozytywnych prób wegetatywnego rozmnażania borówki czarnej, b. brusznicy, b. bagiennej i żurawiny pod osłoną drzewostanu w warunkach w jakich występują naturalne jagodziska. Wegetatywne rozmnażanie umożliwia

uzyskiwanie już w ciągu trzeciego — czwartego roku takich samych plonów jak w warunkach naturalnego rozwoju. Omówiono próby nasiennego rozmnażania borówek, przy czym stwierdzono, że w warunkach naturalnych zdolność kiełkowania borówki brusznicy, b. bagiennej i żurawiny jest mniejsza niż b. czarnej. Duże znaczenie ma przy tym głębokość przykrycia i terminy wysiewu nasion. (R. M.)

3 NAUKA O PRACY. POZYSKANIE DREWNA, PRACE ZRĘBOWE I TRANSPORT. INŻYNIERIA LEŚNA.

99

307

IBL

Eisenhauer G.: Organisation des überbetrieblichen Maschineneinsatz. **Organizacja wspólnego użytkowania maszyn przez gospodarstwa leśne.** Forstarchiv 1978 Jg 49 H. 3 s. 41—44, 4 rys. bibliogr. 6 poz. sum. — W gospodarstwach leśnych RFN stale wzrasta liczba maszyn, które nie są w pełni wykorzystane. Stwarza to potrzebę powołania międzyzakładowej organizacji zapobiegającej temu zjawisku przez zespołowe użytkowanie maszyn. Realizacja tej koncepcji wymaga uwzględnienia takich podstawowych zasad organizacyj-

nych, które mogą zapewnić opłacalność, stabilność i kordynację. Przewidziano następujące formy organizacyjne: 1) nadleśnictwo wyposażone w maszyny eksploatowane także w innych jednostkach (za sprzęt odpowiedzialny jest nadleśniczy), 2) nadleśnictwa-bazy maszynowe z oddzielnym kierownikiem odpowiedzialnym za maszyny, 3) samodzielny ośrodek maszynowy z własnym personelem; 4) ośrodek maszynowy podlegający najwyższej instancji kierowniczej i powiązany z regionalnymi ośrodkami maszynowymi. (W. B.)

100

322.1

IBL

Štefančík L.: Vplyv ťažby buka vo vegetačnom období na lesný porast. **Wpływ pozyskania buka w okresie wegetacyjnym na drzewostan.** Les. Čas. 1977 R. 23 čis. 4 s. 327—342, 3 rys. 5 tab. bibliogr. 14 poz. rez. sum. Zsfg. — Badania prowadzono w 1971—1975 r. stosując cięcia odnowieniowe w lipcu i

sierpniu w drzewostanach 70—130-letnich z różnym stopniem odnowienia naturalnego. Stopień uszkodzenia pozostającego drzewostanu (odnowienia) przy ścinie letniej jest ewidentnie wyższy, niż przy ścinie zimowej. Zależy one jednak także od kwalifikacji i uświadomienia robotników oraz tech-

nicznego i technologicznego zabezpieczenia ścinki. Ścinę letnią można dopuszczać w buczynach bez odnowienia lub tylko z nalotem, ciąć tylko drzewa

101

323.2 : 663.21

IBL

Fefelov V. P., Demincev Ju. I.: K voprosu ob éffektivnosti ispol'zovanija peredvižnych sučkoreznych mašin. **Z zagadnień efektywności wykorzystania przewoźnych okrzesywarek.** Les. Ž. 1978 nr 1 s. 140—142, 2 tab. — Na przykładzie jednego z przedsiębiorstw leśnych przedstawiono ekonomiczną efektywność pracy okrzesywarek typu SM-2 (LO-72) wykorzystywanych w różnych wariantach technologicznych oraz w porównaniu do okrzesywania ręcz-

102

Zalegaller B. G.: Perspektivnaja tehnologija rabot na nižnich skladach. **Przyszłościowa technologia prac na dolnych składnicach.** Les. Ž. 1977 nr 6 s. 42—48, 2 rys. 1 tab. bibliogr. 3 poz. — Przedstawiono perspektywy rozwoju składnic dolnych w okresie najbliższych 15—20 lat. Wymieniono podstawowe

103

Nagy J.: Systemspezifische Aspekte beim Einsatz des Kockum GP-822-Processors. **Aspekty systemowo-specyficzne zastosowania procesora Kockum GP-822.** Forstarchiv 1978 Jg 49 H. 7 s. 142—144, 2 fot. 11 tab. 2 wykr. — Omówienie wprowadzanego w lasach RFN szwedzkiego procesora Kockum GP-822, przeznaczonego do wyróbki cienkich drzew iglastych ściętych pilarką.

104

Turlaj I. V., Fedorenčik A. S.: Optimizacija nekotorych parametrov mnogooperacionnych mašin. **Optymalizacja niektórych parametrów maszyn wielooperacyjnych.** Les. Ž. 1978 nr 1 s. 132—136, 2 rys. — Przedstawiono metodę badania sposobu funkcjonowania wielo-

z małymi koronami i dopiero po zakończeniu intensywnego pędzenia soków (w Słowacji — od połowy czerwca. (S. K.)

nego. Efektywność była oceniana na podstawie współczynnika wydajności pracy i kosztów własnych okrzesywania 1 m³. Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że technicznie możliwa wydajność okrzesywarek jest wykorzystywana tylko w niewielkim stopniu. Podstawową przyczyną tego stanu rzeczy był brak rytmiczności w dostawach drzew przeznaczonych do okrzesywania. (R. S.)

34

IBL

typy maszyn i urządzeń oraz podano ich ocenę porównawczą. Dokonano wyboru optymalnych schematów technologicznych w zależności od warunków pracy oraz omówiono zalecany zestaw technicznego oprzyrządowania składnic. (R. S.)

36

IBL

Na 1 taki procesor przypada 2 pilarzy z pilarkami i 1 zestaw zrywkowy. Przeprowadzone badania wykazały, że wydajność procesora przy żerdziach o miąższości poniżej 0,1 m³ wynosi od 1,7 do 6,4 m³/godz., a przy żerdziach o miąższości powyżej 0,1 m³ — od 6,9 do 9,2 m³/godz. Przedstawiono wydajność pracy pilarzy, na którą wpływ ma m. in. ukształtowanie terenu. (W. B.)

36

IBL

operacyjnych maszyn do ścinki drewna. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że najbardziej korzystne wskaźniki produktywności uzyskuje się przy wykorzystywaniu maszyn jedno- albo dwuoperacyjnych. (R. S.)

4 SZKODY W LESIE. OCHRONA LASU

- 105 414.1 IBL
 Válková O.: Arboricidy a racionalizace lesního hospodářství. 2. část. **Arborycidy a racionalizacja gospodarstwa leśnego. II cz.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 2 s. 61—65, 3 fot. — Szczegółowo omówiono skład, sposób stosowania i efektywność arborycydów już w Czechosłowacji używanych oraz dopiero poddawanych próbom. Ogólnie stosowane są: Arboricid E-50 i Arboricid EC-50.
- 106 414.4 IBL
 Válková O.: Arboricidy a racionalizace lesního hospodářství. I. část. **Arborycidy a racionalizacja gospodarstwa leśnego. Cz. I.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 1 s. 14—18, 4 fot. — Przytoczone z literatury przykłady świadczą, że zastosowanie substancji chemicznych w gospodarstwie leśnym może w określonych warunkach powodować szkody. Substancje te przemieszczają się z wodą, wiatrem lub w inny sposób i ujawniają się w innych miejscach nawet w nowej formie. Chemizacja bywa niepożądana zwłaszcza w ekosystemach leśnych o znaczeniu dla gospodarki wodnej, ochrony gleby i rekreacji. Mimo tego w niektórych wypadkach arborycidy mogą stać się istotnym elementem racjonalizacji gospodarstwa leśnego, jeżeli będą stosowane ostrożnie i z odpowiedzialnością. (S. K.)
- 107 425.1 IBL
 Décourt N.: Premier inventaire des effets de la pollution atmosphérique sur le massif forestier de Roumare. **Pierwsza inwentaryzacja skutków zanieczyszczenia atmosfery w lasach Roumare (Normandia).** Rev. for. fr. 1977 nr 6 s. 435—447, 6 map 1 rys. 5 tab. 1 wyk. — W metodach kartograficznych oznaczania zanieczyszczeń wykorzystano m. in. koncentrację ulistnienia oraz porosty. Wypadanie drzew można z dużym prawdopodobieństwem przypisać oddziaływaniu fluoru i dokonać wyceny strat z tego tytułu w produkcji drzewnej. Stwierdzono dużą odporność buka na skażenie atmosfery. Na stałych powierzchniach prowadzone są regularne badania powietrza i skażonych roślin oraz ewolucji wskaźników charakteryzujących ekosystemy leśne (flora, entomofauna, nasiennictwo, wzrost drzew). (M. B.)
- 108 443,3 : 414.1 IBL
 La lutte préventive contre le Fomes Annosus par traitement des souches d'éclaircie. Le point actuel en France. **Zwalczanie huby korzeniowej przez zabiegi stosowane na pniakach pozostałych po czyszczeniach.** Rev. for. fr. 1978 nr 2 s. 125—130, 5 fot. bibliogr. 7 poz. — Zabiegi polegają na użyciu kormobidu (mocznika). Są one dokonywane jeszcze w stosunkowo małym zakresie, gdyż obejmują w regionie Limousin ok. 350 ha. Niemniej rzutują na ogólne

problemy hodowlano-ekonomiczne pierwszego czyszczenia drzewostanów iglastych. Proponuje się przeprowadzenie tego rodzaju zabiegów na większą skalę za przykładem W. Brytanii, gdzie wszystkie państwowe lasy iglaste

(40 000 ha w 1973 r.) są poddawane tego rodzaju zabiegom. Zwrócono uwagę, że problem ten odnosi się nie tylko do świerka, ale dotyczy również daglezi.

(M. B.)

109

451.2 + 156.5

IBL

Zásměta V., Švarc J.: Škody zvěří působené v zemědělství a lesním hospodářství. **Szkody powodowane przez zwierzynę w rolnictwie i w gospodarstwie leśnym.** Lesnictvi 1978 R. 24 čís. 1 s. 69—86, 5 tab. bibliogr. 9 poz. rés. rez. sum. Zsfg. — Jedną z zasad socjalistycznego łowiectwa jest zachowywanie równowagi między interesami łowiectwa a interesami rolnictwa i leśnictwa. Szkody powodowane przez

zwierzynę na terenie CRS przedstawiono na podstawie danych z okresu 1966—1972. W okresie tym kwota odszkodowań wypłaconych rolnictwu wynosiła średnio 563 tys. koron rocznie, a leśnictwu — 762 tys. koron. Według danych z 1970 r. zwierzyzna przez spalowanie zniszczyła 42,5 tys. m³, a uszkodziła 13,0 tys. m³, zaś przez zgryzanie zniszczyła 112,0 m³ i uszkodziła 57,0 tys. m³.

(S. K.)

110

453

IBL

Führer E.: Forstzoologie zwischen Theorie und Praxis. II Abschied von vertrauten Vorstellungen? **Zoologia leśna pomiędzy teorią i praktyką. II. Czy odejście od utartych wyobrażeń?** Forstarchiv 1978 Jg 49 H. 4 s. 66—69 bibliogr. 15 poz. sum. — Niektóre ogólnie przyjęte teorie naukowe dotychczas wprowadzane do praktyki leśnej wymagają rewizji. Częściowo należy do nich koncepcja głosząca, że np. owady mają „armię” wrogów. W okresie masowych gradacji szkodników okazuje się często, że „armia” ta zawodzi. Oczywiście niemałe znaczenie ma tu predyspozycja drzewa lub drzewostanu, niemniej

przy wielkoobszarowej uprawie odpornych odmian gatunków drzew następuje silne parcie selekcyjne owadów, które dzięki swej plastyczności i krótkości generacji w czasie w porównaniu z kolejną rębą, mogą opanować sytuację. Omówiono tworzenie się ras jako procesu ewolucji i wskazano na zadanie entomologii i genetyki leśnej związane z rewidowaniem niektórych błędnych poglądów. Istotny postęp w tej dziedzinie jest tylko wtedy możliwy, gdy analiza przyczynowa obejmuje kompleksowo roślinę, szkodnika i czynniki dla niego niekorzystne.

(W. B.)

111

453 : 41

IBL

Bombosch S.: Forstzoologie zwischen Theorie und Praxis. I. Neue Wege zur Lösung alter Probleme. **Zoologia leśna pomiędzy teorią a praktyką. I. Nowe koncepcje w rozwiązywaniu starych zagadnień.** Forstarchiv 1978 Jg 49 H. 3 s. 45—48, 1 rys. bibliogr. 31 poz. sum. — Omówienie prac instytutu zoologii leśnej w Getyndze (RFN), dotyczących ochrony lasu przed owadami.

Zagadnienie rozpatrywane jest z punktu widzenia obecnych metod zagospodarowania charakteryzujących się zadrzewieniami jednogatunkowymi trzebieżą rzędową i stosowaniem dużych maszyn co w rezultacie zwiększa zagrożenie. Zalecono domieszkę roślinności o różnych cechach morfologicznych i wykładanie pułapek w celu ograniczenia aplikowania insektycydów.

Stwierdzono m. in., że buki podatne na opanowanie przez drwalniki wydzielają pary alkoholu etylowego zanieczyszczające te owady, które ponadto preferują drzewa o określonym pokroju. Zjawisko to można wykorzystać do zmniejszenia zagrożenia. W odniesieniu do

kornika drukarza stosowanie feromonów (zanieczyszczających substancji zapachowych) pozwala na wcześniejsze i szybsze jego zwalczanie na drzewach stojących. Przykłady te charakteryzują współczesne tendencje. W. B.)

112

453 : 414.1

IBL

Švestka M.: Účinnost a perzistence syntetického pyrethroidu Permethrinu. **Skuteczność i trwałość syntetycznego pyrethroidu Permethrin.** Lesnictvi 1978 1978 R. 24 čis. 3 s. 267—284, 10 tab. 7 wyk. bibliogr. 16 poz. rez. sum. Zsfg. — Próby prowadzono w nadl. Znojmo stosując Permethrin w różnej koncentracji, Actellic 50 EC oraz Dipel przeciw brudnicy mniszce. Najskuteczniejszy okazał się Permethrin w dawkach

250 i 125 g/ha, wykazujący jednocześnie znaczną trwałość w działaniu oraz małą toksyczność dla kręgowców. Actellic był wysoce skuteczny, ale krótkotrwały, a biopreparat Dipel wykazał dostateczną skuteczność na początku. Permethrin można stosować przeciw szkodnikom liściożernym i szkodnikom drewna oraz do ochrony sadzonek i przeciw szkodnikom glebowym. (S. K.)

5 POMIAR LASU. PRZYROST, ROZWÓJ I STRUKTURA DRZEWOSTANÓW. INWENTARYZACJA I KARTOGRAFIA

113

523.3

IBL

Biskupský V., Oszlányi J.: Podiel kôry na nadzemnej biomase stromov hraba obyčajného, javora pol'ného, duba čerového a duba zimného. **Udział kory w nadziemnej biomase drzew graba zwyczajnego, klonu polnego, dębu burgundzkiego i dębu bezszypułkowego.** Les. Čas. 1977 R. 23 čis. 4 s. 357—368, 3 tab. 5 wyk. bibliogr. 12 poz. rez. sum. Zsfg. — Badania przeprowadzono na powierzchni (1 ha) założonej do Międzynarodowego Programu Biologicznego. Powierzchnię zajmuje różno-

wiekowy wielogatunkowy drzewostan liściasty odroślowy. Szczegółowe pomiary kłód i gałęzi wykazały, że udział kory w nadziemnej biomase drzew oraz w biomase pni i gałęzi w danym drzewostanie zależy od gatunku i pierśnicy drzewa. Na powierzchni badawczej kora stanowi 15,0% całkowitej masy, 21,7% biomasy koron i 12,5% biomasy pni. U graba kora stanowi 8,1% masy pni, u klonu 9,9%, u dębu burgundzkiego 18,6%, a u dębu bezszypułkowego 15,6%. (S. K.)

114

587

IBL

Vavilov S. V., Ljubimor A. Y.: Izučenie stroenija pologa bereznjakov v otnošenii klassov rosta dlja celej lesnogo dešifrirovaniija. **Badanie zwarcia drzewostanów brzozowych w zależności od klas wieku, w celu wykorzystania tej zależności przy odczytywaniu zdjęć lotniczych.** Les. Ž. 1977 nr 6 s. 37—41, 2

tab. bibliogr. 6 poz. — Szczegółowe rozpoznanie zależności zachodzących między zwarcim drzewostanu i wiekiem drzew jest potrzebne do zwiększenia dokładności odczytywania zdjęć lotniczych, a nadto pozwala na wykorzystywanie tych zdjęć przy planowaniu intensywności zamierzonych ręb-

ni. Badania przeprowadzone na 17 powierzchniach próbnych wykazały, że rozkład ogólnej liczby drzew w ustalonych klasach wieku jest ściśle związany ze średnią wysokością, średnią pierśnicą oraz ze średnim odstępem

między poszczególnymi drzewami. Określono związek klas wieku z kategoriami drzew biorących udział w tworzeniu górnego piętra drzewostanu.

(R. S.)

9 LASY I LEŚNICTWO W GOSPODARCE NARODOWEJ

115

907.2 : 651.9

IBL

Percev E. V.: *Ékonomičeskaja ocenka social'nych funkcji lesa. Ekonomiczna ocena społecznych funkcji lasu.* Les. Choz. 1978 nr 10 s. 10—12 bibliogr. 4 poz. — Przedstawiono różne metody wyceny zdrowotno-higienicznych funkcji lasu, wykazano ich braki oraz podano własną metodę, opartą na zasadzie, że praktycznie odczuwalną użyteczność lasu należy porównywać z wieloma środkami kierowanymi na ochronę zdrowia ludzi. Za umowną jedno-

stkę podstawową przyjęto wpływ funkcji zdrowotno-higienicznej lasu na 1 osobę w ciągu dnia lub objęcie przeciętnie jednej osoby w ciągu dnia wszystkimi przeprowadzonymi w kraju przedsięwzięciami w zakresie ochrony zdrowia (równe 15 kop.). Wartość społecznych funkcji lasu o pow. 1 ha, odwiedzanego rocznie przez 60 osób, z których każda przebywa po 5 dni w lesie wyniesie 45 rubli rocznie ($0,15 \times 60 \times 5$).

116

961

IBL

Sabiel G.: *Mechanisierung, Erhaltung der Arbeitsplätze und Arbeitsbeschaffungsmassnahmen in der Forstwirtschaft. Mechanizacja, zachowanie miejsc pracy i zapewnienie zatrudnienia w leśnictwie.* Forstarchiv 1978 Jg 49 H. 6 s. 109—116, 2 rys. 4 tab. 3 wyk. bibliogr. 32 poz. sum. — Zagadnienie omówiono w aspekcie historycznym pod kątem popytu i podaży siły roboczej na tle obecnej recesji w RFN. W leśnictwie poważny spadek zatrudnienia nastąpił po wprowadzeniu jed-

nosobowych pilarek. Dalsza mechanizacja prac leśnych spowoduje również w przyszłości zmniejszenie zatrudnienia z nieznacznymi jednak skutkami rynku pracy, w porównaniu z innymi gałęziami gospodarki. Nie odpowiedziano na pytanie, czy zaznaczy się niedobór czy nadmiar siły roboczej w leśnictwie, wskazując jedynie na celowość kształcenia robotników leśnych w celu dysponowania wykwalifikowaną kadrą. (W. B.)

Autorzy analiz:

(W. B.) — mgr inż. Wiktor Brodzikowski

(M. B.) — mgr inż. Marian Budzyński

(S. K.) — mgr inż. Stefan Kocięcki

(R. M.) — mrg Rafał Malec

(R. S.) — dr inż. Ryszard Sobczak

Przegląd Dokumentacyjny Leśnictwa zawiera jedynie niewielką część analiz dokumentacyjnych z zakresu leśnictwa. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych. Centrum Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej (w skrócie CİNTE, Warszawa, Al. Niepodległości 186) przyjmuje zgłoszenia na prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy.

Zakład Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej Leśnictwa Instytutu Badawczego Leśnictwa — branżowy ośrodek informacji leśnictwa — wykonuje za zwrotem kosztów kserokopie i mikrofilmy publikacji, objętych zarówno przeglądem dokumentacyjnym jak i kartami dokumentacyjnymi.

„Sylwan” przyjemnym upominkiem za granicę, m. in. dla mieszkających tam rodaków. Pomyśl o tym. Warunki prenumeraty dla mieszkających za granicą na ostatniej stronie okładki.

Z LITERATURY

Książki Państwowego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego można kupić w księgarniach miejskich i Wojewódzkich Księgarniach Rolniczych „Domu Książki”, w zorganizowanych przez nie punktach sprzedaży i u kolporterów, w kioskach i klubach „Ruch”, w Klubach Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” oraz w Centralnej Księgarni Rolniczej w Warszawie, Pl. Dąbrowskiego 8.

Adresy Wojewódzkich Księgarni Rolniczych:

15-420 Białystok, ul. Edwarda Próchniaka 5,

85-009 Bydgoszcz, ul. Dworcowa 73,

40-012 Katowice, ul. 15 Grudnia 16,

80-835 Gdańsk, ul. II Grobla 12/14,

25-367 Kielce, ul. Obrońców Stalingradu 11,

75-035 Koszalin, ul. Zwycięstwa 20,

31-013 Kraków, Rynek Główny 36,

20-115 Lublin, ul. Kowalska 11,

90-440 Łódź, ul. Piotrkowska 147.

10-538 Olsztyn, ul. Dąbrowszczyków 7,

45-706 Opole, ul. Hanki Sawickiej 15/17,

61-808 Poznań, ul. Armii Czerwonej 77,

35-074 Rzeszów, ul. Gałęzowskiego 6,

70-427 Szczecin, Pl. Grunwaldzki 1,

50-147 Wrocław, ul. Wita Stwosza 44,

65-068 Zielona Góra, ul. Karola Marksa 4.

W przypadku, gdy nakład jakiejś książki jest kompletnie wyczerpany — niestety pozostaje tylko możliwość skorzystania z niej w bibliotece.

Sprostowanie

W naszym artykule pt. „Spostrzeżenia nad wyborem miejsc sporządzania oprzędów zimowych przez niektóre gatunki boreczników (Hym., Tenthredinidae)”, wydrukowanym w numerze 3 „SYLWANA” z 1979 r. stwierdzono kilka istotnych błędów i braków powstałych w czasie druku, tj.:

- na str. 63 w. 17—18 od dołu zamiast „jasnobrzuchatego” powinno być „jasnobrzuchego”;
- na str. 68 w tab. nr 3 błąd w tytule kolumny zamiast „G. palida” powinno być „G. palida”;
- na str. 68 w tab. nr 3 opuszczono tytuł kolumny, który powinien brzmieć „G. virens”;
- na str. 68 w tab. nr 3 w niewłaściwych miejscach wykonano dwie pierwsze od góry linie poziome oddzielające nadleśnictwa, powinny one przebiegać pomiędzy w. 6 i 7 oraz 12 i 13 licząc od dołu tabeli.

mgr inż. Lesław Gralicki
mgr inż. Jan Krystek

Przepraszamy.

REDAKCJA